

Overweging bij Handelingen 12, 1-11 en Matteüs 16, 13-19

"In die dagen legde koning Herodes de hand op enkele leden van de Kerk om hen te mishandelen. Jakobus liet hij met het zwaard ter dood brengen. Omdat hij merkte dat dit de Joden aangenaam was, liet hij ook Petrus gevangen nemen."

Zo begon de eerste lezing van vandaag. En we hoeven de tv maar aan te zetten om te beseffen dat er ook nu geen gebrek is aan Herodussen. Leiders voor wie mensen weinig meer zijn dan een middel tot een doel. Die mensen doden, mishandelen, uithongeren, bombarderen, zonder proces in detentiecentra gooien – en dat alleen maar om zichzelf populair te maken.

Petrus, de leider van de christengemeenschap in Jerusalem, wordt dus opgepakt. Maar omdat het Pesach is, brengen ze hem niet meteen ter dood. Ze kijken wel uit – ze herinneren zich maar al te goed hoe dat met Jezus afliep. Ná Pasen moet het gebeuren, en om ervoor te zorgen dat Petrus geen enkele kans maakt om zich vóór die tijd uit te voeten te maken, laat Herodes hem door 4 x 4 mannen bewaken. Dat is geen toevallig aantal – het getal 4 symboliseert volkomenheid, volledigheid. Denk maar aan de vier windrichtingen, de vier jaargetijden en de 4 letters van God: JHWH. Volkomen, en dat dus maal vier. Geen ontkomen meer aan. Maar engelen laten zich niet weerhouden door menselijke machten, ook al zijn die nog zo volkomen. De engel gaat de cel van Petrus binnen en de boeien vielen zomaar van zijn handen. "Sta op, doe je gordel om en trek je sandalen aan. Sla je mantel om en volg mij." Het is de nacht van Pesach, het feest waarin het joodse volk zich de uittocht uit Egypte herinnert. En de woorden van de engel doen denken aan die uittocht, toen het volk van Israël werd geraden om te eten met hun gordel om en hun sandalen aan – klaar om ieder moment te vertrekken. Hier voltrekt zich nu een uittocht in het klein. Petrus doet wat de engel zegt; hij trekt zijn kleren aan en volgt de engel, voorbij aan de wachters en door de

ijzeren poort, als in een droom, de straat op. Dan is de engel ineens verdwenen en Petrus komt tot zichzelf. Wat de schrijver van het boek Handelingen ons daarmee wil zeggen: dit was geen ontsnapping, dit was een bevrijding. Niets heeft Petrus op eigen kracht gedaan, hij werd niet eens wakker toen de engel zijn cel hel verlichtte, maar moest gewekt worden met een por in zijn zij. God heeft hem bevrijd, zoals hij ook ieder van ons wil bevrijden uit onze eigen duisternis en gevangenschap.

In de evangelielezing gaan we als het ware terug in de tijd. Petrus is nog niet de sterke, moedige leider van een kleine gemeenschap in Jeruzalem, maar een temperamentvolle en wispelturige volgeling van Jezus. De leerling die hier met grote woorden komt, maar niet heel veel later zijn leermeester zal verraden door tot drie keer toe te ontkennen dat hij hem kent.

“Wie zeggen de mensen dat ik ben?” vraagt Jezus, en de leerlingen beantwoorden braaf zijn vraag: “Sommigen zeggen Johannes de Doper, anderen Elia, weer anderen Jeremia of een van de profeten.” “Ja, maar jullie”, zegt Jezus ongeduldig, “Wie zeggen jullie dat ik ben?” Blijkbaar was de vraag niet de vraag. Dat overkomt ons ook wel eens: iemand stelt een vraag, maar wil eigenlijk iets heel anders weten. Gelukkig maakt Petrus het goed: “U bent de Christus, de Zoon van de levende God.” *“Zalig zijt gij, Simon”, antwoordt Jezus, “want niet vlees en bloed hebben u dit geopenbaard maar mijn Vader in de hemel.”* Ook hier dus dezelfde boodschap als in de eerste lezing: Petrus heeft het niet zelf bedacht, en het is hem ook niet door anderen ingefluisterd, maar God zelf heeft hem tot dit besef doen komen.

In de eerste lezing ging het om bevrijding, in de evangelielezing om waarheid. Echte waarheid en ware bevrijding, die kunnen we niet zelf ‘regelen’, die worden ons gegeven. En niet alleen aan de “beste” gelovigen, niet alleen degenen die zeggen nooit te twifelen. Kijk maar naar Petrus, en naar Paulus: ook zij

worstelden met hun geloof. Ook zij vonden het niet altijd eenvoudig om zich tot Jezus te verhouden. Ook zij moesten hun weg vinden tussen wat de wereld van hen wilde en wat Jezus van hen vroeg. Jezus volgen is dus niet iets dat vanzelfsprekend is, of wat je gemakkelijk zou moeten aangaan. Misschien is het juist het zoeken, zijn het de moeilijkheden en de strubbelingen die ons ontvankelijk maken voor het Woord van God. Maar dan, als we ons geroepen weten, als ons waarheid of bevrijding wordt geschonken, is het wel zaak om daar handen en voeten aan te geven. Om in Jezus' spoor te gaan en de hongerige te voeden, de vreemdeling te herbergen en de zieke te bezoeken. Om goed van kwaad te onderscheiden, en het kwaad in de wereld te benoemen. Zodat de Herodussen van deze tijd niet zomaar zonder weerwoord en ongestraft hun gang kunnen gaan.